

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep.
0032 Oslo

Deres referanse

Vår referanse
14/00271-20

Vår dato
17.12.2014

Høringssvar om endringer i bostøtteloven.

Fellesorganisasjonen (FO) er fagforeningen og profesjonsforbundet for over 27.000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere. Mange av våre medlemmer jobber i NAV.

Fra frivillig samtykke til lovfestet statlig kontroll.

Skjemaene for bostøtte er utformet slik i dag at søker har plikt til å melde fra om endringer med betydning for bostøtten. Signatur på søknaden gir samtykke til å innhente og bruke opplysninger som har betydning for søknaden når denne behandles.

FO er enige i at denne typen samtykke ikke oppfylder kravet til informert og frivillig samtykke etter personopplysningsloven §2 nr. 7. Endringene som foreslås i bostøtteloven er, slik vi oppfatter det, en formalisering av en praksis med utvidelse i retning av å kunne kontrollere søker og evt. tredjeperson uten samtykke. FO mener dette er en utvikling i gal retning. Målet med endringen er å forhindre misbruk av ordningen, og sikre økt bostøtte for de som får redusert inntekt. FO mener de foreslåtte endringene strider mot grunnlovens § 102 «enhver har rett til respekt for sitt privatliv og familieliv, sitt hjem og sin kommunikasjon». Videre mener vi endringen påfører søker uforholdsmessige store belastninger ved å gi det offentlige rett til innsyn og kontroll i søkers privatliv.

Unntak skal være hjemlet i Grunnlovens § 102, 2. ledd. I tillegg kreves det i et demokratisk samfunn at unntak knyttes til et relevant formål. FO mener det må være tilstrekkelig å kontrollere innlevert dokumentasjon mot registre som tjenesten har tillatelse til å benytte. Forslagene som skisseres er for inngripende vurdert mot formålet. FO mener henvendelser fra offentlige kontorer til andre privatpersoner vil bryte med personopplysningsvernet. Så langt det er mulig bør søker få anledning til å levere nødvendig dokumentasjon selv.

FO

Besøksadresse:
Mariboestgt. 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
02380

Telefaks:
94 76 20 18

e-post:
kontor@fo.no

www.fo.no

Bankgiro:
9001.06.35674

Bankgiro kontigent:
9001.08.71394

Foretaksnr.:
870 953 852 MVA

Å være fattig i Norge

Det å være fattig i et rikt land som Norge oppleves for mange å være stigmatiserende og skambelagt. De siste tiårene har det vært forsket mye på fattigdom og hva det betyr for dagliglivet til fattige familier i Norge. Samlet viser studier at barn og unge som lever i fattigdom opplever å være utenfor alminnelige fellesskap (jfr. Telemarkforskning TF-rapport 283). De opplever å være ekskludert. I tillegg har de ofte dårligere boforhold, dårligere helse, lavere utdanning og løsere tilknytning til arbeidslivet. De foreslåtte endringene vil representere en tilleggsbelastning hva gjelder stigmatisering gjennom den kontrollen dette representerer rettet mot den enkelte, og i tillegg mot eventuell tredjeperson. Kontroll i form av personlig kontakt med utleier, borettslag og sameier vil kunne føre til ytterligere stigmatisering av en allerede utsatt gruppe.

FO mener lovendringene ved økt mulighet for offentlige tjenester til å kontrollere opplysninger ved å kontakte enkeltpersoner og undersøke tredjeperson vil gi denne gruppen et dårligere personvern enn befolkningen for øvrig. Det er allerede vanskelig for lavinntektsgrupper å få tilgang til det private leiemarkedet. Ofte er det allerede i utleieannonsene satt krav om fast jobb og kontantdepositum. Mange private utleiere nekter også å ta imot garanti fra sosialtjenesten/nav.

Tildeling av bostøtte

FO mener det ved søknad om og behandling av bostøtte er viktig med kontakt med søker og veiledning i hva som kreves for å få innvilget støtte. I noen saker bør det også informeres om andre muligheter, som for eksempel startlån for de som har egen inntekt.

Departementet begrunner lovendringen med at det er behov for å vite hvor mye vedkommende betaler i husleie. De fleste søkere av bostøtte leier bolig og har kontrakter hvor leiesum fremgår. FO mener dette bør være tilstrekkelig dokumentasjon. Lovlige registersøk vil kunne opplyse om utleier eier utleieobjektet og bekrefte adressen til søker. For søkere som eier egen bolig vil dokumentasjon på fellesutgifter, lån og avdrag vise totalkostnaden.

Dersom målet med endringen er å avdekke svindel er det rimelig å anta at de som misbruker ordningen har gjort avtale om dette med utleier på forhånd. En telefon til f. eks. utleier vil ikke ha annen effekt enn at NAV ved å ringe forteller utleier at søker har dårlig økonomi, og dermed slik FO ser det bryter personvernet ved å gi sensitive opplysninger om søker. Ved mistanke om misbruk av ordningen og tilbakeholdelse av informasjon, mener FO det er bedre å stoppe ytelsen og be om ny dokumentasjon, enn å iverksette kontroll av tredjeperson slik det er foreslått i endringen av ny § 8b.

Mimmi Kvisvik
Forbundsleder

Janne Elisabeth Håkonsen
Fagkonsulent